het resort

21.OKTOBER.2020
ONDERWERP:
CULTUURNOTA TOEKENNING 2021-2024

REIZEND KUNSTINITIATIEF
WWW.HETRESORT.NL
MAIL@HETRESORT.NL

AANVRAAG: € 88.650
TOEGEKEND: € 45.000

Geachte raadsleden,

In 2017 begonnen we een kunstinitiatief die zich zou moeten gaan verankeren in de culturele infrastructuur. Doel was: een blijvende toevoeging zijn aan de beeldende kunstsector. Dat is gelukt! Fantastisch dat het resort nu is opgenomen in de nota. Heel veel dank hiervoor.

Wat we drie jaar geleden op papier hebben gezet is nu werkelijkheid geworden: We laten kunst ontstaan buiten de kunstcontext en vragen kunstenaars te reageren op bijzondere (semi)publieke plekken in Groningen. We organiseren residenties, talentontwikkelingsprogrammas en projecten op wisselende locaties in de stad.

Wel kaarten we twee punten aan omtrent de hoogte van de toekenning. We vragen de raad om onze toekening te verhogen en te kijken naar extra middelen voor de Fair Practice Code. Deze punten lichten we hieronder verder uit.

Met vriendelijke groet,

Het resort;
Karina Bakx
Ellen de Haan

FAIR PRACTICE CODE

Vanaf het moment dat het resort startte bestond de Fair Practice Code. En vanaf het begin heeft zij haar kunstenaars naar ‘fair pay’ norm uitbetaald met behulp van de tijdelijke regeling ‘Experimenteerreglement Kunstenaarshonoraria’ van het Mondriaan Fonds. Helaas is deze regeling gestopt. www.mondriaanfonds.nl/aanvraag/experimenteerreglement

Vanuit De Noordenaars, een platform voor presentatie instellingen in Noord-Nederland, is er een brief geschreven naar het Mondriaan Fonds en

minister Ingrid van Engelshoven met de vraag of deze regeling voortgezet kan worden. Maar helaas, deze regeling krijgt geen vervolg. Zowel de directeur van het Mondriaan Fonds als de Minister van Cultuur hebben in een brief verklaart de gemeenten aan te spreken om de verantwoordelijkheid voor eerlijke betaling in de cultuursector op zich te nemen.

> *(...) Jullie zouden daarom ook lokale bestuurders kunnen aanspreken, omdat zij ook de budgetten voor de verschillende kunstpodia zouden kunnen verhogen met gelabeld budget om zo de verdere invoering van het kunstenaarshonorarium te faciliteren. (...)*
> *– Eelco van der Lingen, directeur Mondriaan Fonds. 28 april 2020.*

> *(...) "Ten slotte wil ik u meegeven dat ik de regionale overheden, die verantwoordelijk zijn voor de lokale infrastructuur, zal vragen om aandacht te blijven houden voor deze infrastructtur en de Fair Practice Code, temeer omdat hierin zulke goede stappen zijn gezet."*
> *– Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 18 juni 2020*
> *Zie bijlage 1 voor de gehele reacties.*

Kortom, de gemeenten zijn nu aan zet.
Gemeente Rotterdam neemt alvast het voortouw en trekt bij haar cultuurnota extra geld uit voor eerlijke lonen in de cultuursector. Hiervoor lieten zij het SIRM onderzoeken waar dit extra geldt voor fair practice het meest urgent is. Daarin komt naar voren dat dit extra geld juist bij de kleinere instellingen de grootste impact heeft.

Het resort verzoekt de raad dit onderzoek te lezen. Fair Practice is onderdeel van zowel het landelijke, als het gemeentelijk beleid en is benieuwd wat de toekomstvisie van de gemeente Groningen is.
Wordt er al gekeken of er ook een berekening kan worden gemaakt van de meerkosten in deze gemeente? Het resort vraagt de raad om hier extra middelen voor uit te trekken. Zodat zij, maar ook de gehele sector, kunstenaars, zzp'ers en organisaties naar norm kunnen blijven of gaan betalen. Met het bedrag wat het resort is toegekend zal zij dit namelijk niet kunnen bewerkstelligen.

> *"Op verzoek van de gemeente heeft SIRM eerst de meerkosten van de invoering van Fair Practice Code bij Rotterdamse culturele instellingen in kaart gebracht. Het gaat in totaal om een bedrag van 7,2 miljoen euro, dat voor ruim de helft bestaat uit de kosten van een tekortschietende beloning en voor krap de helft uit de kosten van onbetaald structureel overwerk. De meerkosten van fair pay zijn gemiddeld relatief hoog bij kleinere instellingen en relatief laag bij grotere instellingen."*
> *– Renée Goudriaan, SIRM.*
> *Het onderzoek is te vinden op deze pagina:*
> www.sirm.nl/publicaties/fair-pay-geen-woorden-maar-daden-in-rotterdam

EEN VASTE BASIS

Als nieuwkomer in de cultuurnota van de Gemeente Groningen heeft het resort in drie jaar tijd een sterke organisatie opgebouwd. Als vertegenwoordiger van een jonge generatie is het resort vele samenwerkingen aangegaan met het Groningse cultuurveld.

Om als nieuw initiatief toe te treden tot de vaste basis in de cultuurnota is fantastisch, maar om de ambitie die het resort als organisatie heeft vast te kunnen houden, is een gedegen vergoeding voor de inzet van kunstenaars en medewerkers van groot belang. Het besluit om minder dan 50% toe te kennen van het gevraagde bedrag brengt een stabiele basis voor voortzetting van het resort dan ook in gevaar. Het resort doet dan ook een oproep om de bijdrage te verhogen, zodat zij

op duurzame wijze kan voortbestaan. De focus zou namelijk niet moeten liggen op bezuinigen en eindjes aan elkaar knopen, maar op het gedeelte waarvoor de bijdrage van de gemeente bedoeld is: het maken van een experimenteel en eigenzinnig beeldend kunst programma.

Het resort kan niet zonder consequenties de helft van haar kosten schrappen. Dit zal ten koste gaan van de stevigheid van de organisatie, de mogelijkheden die zij kan bieden aan kunstenaars en de verbinding met haar community en publiek.

Landelijk wordt het resort als kunstpodium sinds 2018 ondersteund door het Mondriaan Fonds. In 2021 is het resort 1 van de 4 kunstpodia in Noord-Nederland die door het Mondriaan Fonds worden gesteund.
Het resort ontvangt in 2021 Kunstpodium Start. De regeling voor kleine kunstinitiatieven en collectieven met een programma van experimentele presentaties en activiteiten. De bijdrage is 25.000 euro voor één kalenderjaar.
"Het Mondriaan Fonds draagt bij aan programma's van kunstpodia omdat ze van vitaal belang zijn voor ontwikkeling en zichtbaarheid in de beeldende kunst. Ze staan daarom aan de basis van het beeldende kunstveld en zijn onmisbaar voor een gezond kunst-ecosysteem. Musea, kunstenaars én het publiek plukken daarvan de vruchten."
www.mondriaanfonds.nl/2020/09/09/38-kunstpodia-ontvangen-een-bijdrage-mondriaan-fonds

Ook wordt zij door landelijke vakmedia opgepikt zoals Mister Motley en Jegens en Tevens.
www.mistermotley.nl/art-everyday-life/hoe-meer-stenen-hoe-hoger-de-top-op-bezoek-bij-het-resort / *jegensentevens.nl/2020/07/het-resort-nomadisch-gronings-kunstinitiatief-tijdens-de-lockdown/*

De met meer dan 50% verlaagde toekenning is moeilijk te verhouden tot de erkenning die het resort lokaal en landelijk ontvangt.
"Het Resort is een creatief en eigenzinnig initiatief dat relatief goed zichtbaar is in de stad. Het Resort heeft een nomadisch karakter, werkt op verschillende locaties in de stad, en heeft als speerpunt om wisselend, lokaal publiek te trekken. Op deze manier komen er diverse bevolkingsgroepen in aanraking met kunst en cultuur."
"In korte tijd heeft Het Resort zich neergezet als een eigenzinnige organisatie waar rekening mee gehouden moet worden. Als een olievlek heeft het zich snel laten uitbreiden tot bekendheid bij de noordelijke regio, maar ook landelijk door erkenning van de Mondriaan Fonds"
– kunstraadadvies, cultuurnota 2021-2024

Dit positieve advies is moeilijk te rijmen met onderstaande argumentatie in de cultuurnota:
"Enkele instellingen krijgen iets meer financiële ruimte voor versterking van hun organisatie dan wel activiteiten. Voor versterking van de basis en de dynamiek adviseren we ook enkele nieuwe instellingen met een bescheiden bedrag op te nemen in de cultuurnota."

Het resort is benieuwd naar de beweegreden om nieuwe instellingen met een bescheiden bedrag op te nemen. Het bedrag dat het resort vanuit de cultuurnota ontvangt is gelijk aan het bedrag dat zij nu ontvangt vanuit de talentenregeling als jong talent in de opstartfase. Hoort bij het toetreden tot de culturele infrastructuur, en de daarbij behorende verantwoordelijkheden, niet een verhoging van de gemeentelijke bijdrage?

Eventueel kan er vanuit de budgetten van de Kunstraad worden geput om het begrotingstekort wat te dichten. Deze kon het resort tot op heden nog aanvragen voor haar jaarprogramma, maar nu zij in de cultuurnota zit, vervalt deze mogelijkheid. Wanneer het resort wel gebruik kan blijven maken van het incidentenbudget van de Kunstraad ontstaat er ruimte om het programma van te kunnen bekostigen.

CONCLUSIE

Het resort vraagt om de toekenning te verhogen met minimaal €15.000. En daarnaast verzoekt ze de gemeente extra middelen in te zetten om het naleven van de Fair Practice Code mogelijk te maken. Het resort denkt graag mee over het opzetten en implementeren van een Fair Practice beleid in Groningse cultuursector.

1. POSTKAART VAN DIVERSE RESORT LOCATIES
2. MITIGATIONS, ALBAN KARSTEN, 2018, BIM BENZINESTATION
WWW.HETRESORT.NL

28 april 2020

Hallo Agnes, beste Noordernaars,

Dank je wel voor jullie bericht.

De experimenteerregeling kunstenaarshonoraria is door de vorige minister van cultuur ingevoerd als tijdelijke stimuleringsmaatregel om daarmee de richtlijn kunstenaarshonoraria te ondersteunen. Er is verschillende keren door meerdere partijen op aangedrongen om de regeling te continueren. De vorige minister heeft meerdere keren het tijdelijke karakter van de regeling benoemd.

In haar uitgangspunten brief heeft de huidige minister aangegeven te hechten aan Fair Practice, maar heeft tegelijkertijd aangegeven de regeling experimenteerregeling kunstenaarshonoraria niet te willen continueren omdat het ging om een tijdelijke stimulans. Wel heeft ze tegelijkertijd vastgesteld dat voor presentatie-instellingen (kunstpodia) de uitvoering van de Fair Practice Code dusdanig zwaar zou worden dat het noodzakelijk was om voor die categorie extra middelen vrij te maken. Daarom is er extra budget vrijgemaakt voor rijksgefinancierde presentatieinstellingen (de BIS-presentatieinstellingen en de kunstpodia die via het Mondriaan Fonds ondersteund worden). Binnen die budgetten is specifiek aangegeven dat het moet worden ingezet voor een volwaardige uitkering van kunstenaarshonoraria.

Voor, tijdens en na de besluitvorming rond de uitgangspunten van de minister hebben verschillende belangenverenigingen zich uitgesproken. De raad voor cultuur heeft geadviseerd en daarnaast hebben ook de rijkscultuurfondsen gereageerd. De minister heeft vastgehouden aan het niet continueren van het experimenteerregeling kunstenaarshonoraria. Ze heeft tegelijkertijd de uitvoering van de Fair Practice Code als voorwaarde voor ondersteuning gesteld. Na accordering van de plannen van de minister door de tweede kamer zijn de beleidskaders aan de fondsen toegezonden.

In ons beleidskader, dat de basis is voor de opdracht aan het Mondriaan Fonds, is de opzet zoals beschreven overgenomen en bij het ontwerp van de nieuwe regeling kunstpodia is aan deze opdracht gehoor gegeven.

Ik hoop dat dit een beetje inzicht geeft in het proces waarbinnen besluitvorming plaats heeft gevonden en dat het daarmee ook duidelijk wordt dat het niet aan het Mondriaan Fonds is geweest om de experimenteerregeling kunstenaarshonoraria wel of niet te continueren of om in de uitvoering af te wijken van de opdracht van de minister.

Wij zullen jullie brief als signaal aan het veld doorsturen naar het ministerie, maar ik adviseer jullie ook om zelf een schrijven te richten aan het ministerie OCW. Wellicht dat de Minister opnieuw naar een kunstenaarshonorariaregeling wil kijken als de huidige problematiek inzichtelijk wordt en er ergens budget beschikbaar komt.
Tegelijkertijd is het wenselijk binnen het nieuwe normaal dat kunstenaarshonoraria een vanzelfsprekend onderdeel zijn van de begroting van instellingen en niet een aparte post die alleen wordt uitgekeerd als er apart geld voor kan worden aangevraagd. Jullie zouden daarom ook lokale bestuurders kunnen aanspreken, omdat zij ook de budgetten voor de verschillende kunstpodia zouden kunnen verhogen met gelabeld budget om zo de verdere invoering van het kunstenaarshonorarium te faciliteren.

Ik begrijp dat ik jullie hiermee wellicht niet het gehoopte antwoord geef, maar ik hoop dat het inzicht geeft in besluitvorming en in jullie mogelijkheden om daarbinnen een rol te spelen.

Met vriendelijke groet,

Eelco van der Lingen

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De Noordenaars p/a Stichting VHDG
T.a.v. mevrouw A. Winter
Ipe Brouwerssteeg 10A
8911 BZ LEEUWARDEN

Erfgoed en Kunsten
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
G.L.K. Haentjens

T +31 6 25 72 31 09
g.l.k.haentjens@minocw.nl

Onze referentie
24516474

Uw brief van
01 mei 2020

Datum 18 JUNI 2020
Betreft Experimenteerreglement kunstenaarshonoraria Mondriaan Fonds

Geachte mevrouw Winter,

Op 6 mei 2020 ontving ik een brief van De Noordenaars met het verzoek tot continuering van het Experimenteerreglement kunstenaarshonoraria, dat wordt uitgevoerd door het Mondriaan Fonds. Het is positief om te lezen dat ook De Noordenaars veel gebruik hebben gemaakt van de regeling en dat zij dankzij deze regeling stappen hebben gezet om de fair pay-norm te kunnen hanteren. Dit was ook de gedachte achter de regeling. De regeling is namelijk drie jaar geleden ingericht als stimulans voor de invoering van de nieuwe afspraken met betrekking tot honoraria. De regeling is erop gericht dat de honoraria bij de nieuwe begrotingen als "het nieuwe normaal" zouden kunnen worden toegepast. Op deze manier kunnen begrotingen van instellingen in de nieuwe periode, als ze weten hoeveel geld ze hebben en wat de honoraria zijn, realistisch opgesteld worden. De regeling kent daarom bewust een tijdelijk karakter en stopt na 2020.

Dat neemt niet weg dat ik de functie van presentatie-instellingen belangrijk vind, omdat zij aan de basis liggen van experiment en vernieuwing in de beeldende kunst. Daarom investeer ik in de aankomende periode € 2,75 miljoen extra per jaar voor presentatie-instellingen in de basisinfrastructuur en de meerjarige regeling van het Mondriaan Fonds. Een deel van deze ophoging dienen de BIS- en meerjarig ondersteunde instellingen te besteden aan de hogere arbeidskosten.

Het is aan de sector zelf om commitment te creëren voor de waardering en de beloning van kunstenaars; het tijdelijke Experimenteerreglement kunstenaarshonoraria heeft daaraan bijgedragen en draagt daar tot het einde van het jaar nog steeds aan bij. Een andere stap in die richting is het onderschrijven

van de Fair Practice Code. Ik heb de onderschrijving van deze code dan ook als subsidievoorwaarde gesteld voor de basisinfrastructuur in de periode 2021-2024. Dit betekent dat het bestuur van de instelling in de aanvraag voor de periode 2021-2024 de code moeten onderschrijven volgens het "pas toe én leg uit"-principe. De aanvrager moet inzichtelijk maken hoe de code in de periode 2021-2024 (stapsgewijs) wordt vertaald in concrete uitvoering van beleid.

Onze referentie
24488350

Zoals u zelf ook schrijft zijn dit onzekere tijden voor de cultuursector. Ik begrijp dat de uitbraak van COVID-19 grote gevolgen heeft, ook voor de kunstenaars, makers en werkenden in de sector. Daarom zijn er verschillende maatregelen genomen om instellingen, makers en ondernemers in de culturele en creatieve sector door de financieel zware eerste maanden heen te helpen en in staat te stellen te investeren voor het volgende seizoen. Zo behouden we niet alleen het unieke Nederlandse artistieke product, maar wordt ook de werkgelegenheid in deze sector weer op gang geholpen. Ik verwacht dat instellingen deze aanvullende ondersteuning ook inzetten om makers door te betalen en opdrachten te verlenen aan makers en instellingen. Ik vind het daarbij belangrijk dat werkenden in de culturele en creatieve sector een eerlijke beloning krijgen voor hun inspanningen.

Tenslotte wil ik u meegeven dat ik de regionale overheden, die verantwoordelijk zijn voor de lokale infrastructuur, zal vragen om aandacht te blijven houden voor deze infrastructuur en de Fair Practice Code, temeer omdat hierin zulke goede stappen zijn gezet.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Erfgoed en Kunsten,

mw. mr. C.A.M.E. Mattijssen